Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | MARȚI, 21 IULIE 1992 | NR. 101 (17971) | PREȚUL 1 rub. | FAX: 23-35-01

MS

PAG. 2 — PIERDERILE ÎN RĂZBOIUL INFORMAȚIONAL LE DATORAM ȘI STRUCTURII MINISTERULUI TELECOMUNICAȚIILOR

PAG. 3 — DESTINUL DE MAI DEPARTE AL UNEI IMPORTANTE HOTĂRÎRI A GUVERNULUI POATE FI UȘOR INTUIT

PAG. 4 — SĂ PURCEDEM LA CREAREA MEDIULUI ÎN CARE SĂ SE DEZVOLTE ARMONIOS CULTURA GÎNDIRII ȘI A VORBIRII

Ședința Consiliului Suprem de Securitate

Simbătă, 18 iulie, a avut loc o ședință a Consiliului Suprem de Securitate, în cadrul căreia au fost examinate rezultatele activității desfășurate la Chișinău de grupurile de experți ai Republicii Moldova și Federației Ruse, care au lucrat asupra definitivării proiectului Convenției cu privire la principiile reglementării pașnice a conflictului armat din raioanele de est ale Repub. licii Moldova.

Convenția urmează să fie semnată săptămîna viitoare la Moscova, de către președinții celor două state.

Ședința Consiliului Suprem de Securitate a fost prezidată de Președintele Republicii Moldova, dl Mircea Snegur.

Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova.

Telegramă

MEMBRILOR SELECȚIONATEI OLIMPICE A REPUBLICII MOLDOVA

Stimați sportivi,

Sportul a fost, este și va fi întotdeauna unul din principalii mesageri ai păcii și aspirațiilor de apropiere între popoare. Oamenii de bună credință din toate timpurile au considerat competiția cinstită în domeniile pașnice ale activității umane, inclusiv în domeniul sportului, drept o alternativă a confruntării armate. Tocmai în scopul afirmării acestui adevăr, precum și al consolidării prieteniei între popoare, a luat naștere Mișcarea Olimpică, ce întrunește astăzi sub flamurile ei majoritatea țărilor lumii. Cele cinci inele olimpice au devenit un simbol al năzuințelor de pace ale popoarelor.

În curînd la Barcelona, pe malul Mediteranei, se vor deschide Jocurile Olimpice. În care veți participa și dumneavoastră, olimpicii din Republica Moldova.

Însăși participarea la Jocuri este o dovadă a încadrării tot mai active a Republicii Moldova în procesul conlucrării pașnice a statelor lumii, a creșterii prestigiului ei pe plan internațional.

Vă felicit cu prilejul apropiatelor Jocuri Olimpice și vă doresc tuturor — celor doisprezece olimpici de pe ambele maluri ale Nistrului — succese frumoase pe arenele Olimpiadei. Îmi exprim încrederea că veți apăra cu demnitate culorile sportive ale țării, că vom avea bucuria să vedem fîlfîind victorios pe catargul olimpic și drapelul statului nostru.

Mircea SNEGUR.

or. Chișinău,
17 iulie 1992.

Telegramă de felicitare

Cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani dl Alexandru Moșanu, Președintele Parlamentului Republicii Moldova, a primit o telegramă de felicitare din partea domnului Alexandru Bârlădeanu, Președintele Senatului României, avînd următorul conținut:

DRAGA DOMNULE PREȘEDINTE,

În numele Senatului României și al meu personal, îmi face o deosebită plăcere să Vă adresez, din toată inima, cele mai calde felicitări cu prilejul aniversării zilei Dumneavoastră de naștere, împreună cu cele mai bune urări de succes în misiunea dificilă și nobilă care V-a fost încredințată, în acest crucial moment din istoria fraților noștri de peste Prut.

Senatul României apreciază demnitatea și curajul cu care Dumneavoastră, ca președinte al Parlamentului Republicii Moldova, acționați pentru bunăstarea, independența și suveranitatea Republicii Moldova.

Fie ca anii care vin să ducă la împlinirea idealurilor generoase pentru care V-ați dăruit viața.

Prețuiesc dialogul frățesc și profund avut cu Dumneavoastră și ne bucurăm să Vă avem oaspete la București, cît mai curînd posibil.

Primiți, Vă rog, tradiționala urare românească — «La mulți ani!».

(Moldova-pres).

Sîngele apă nu se face

ROMANIA VA SPRIJINI IN CONTINUARE REPUBLICA MOLDOVA

BUCUREȘTI. (Moldova-pres). Nu există nici un fel de rezerve din partea României în ceea ce privește necesitatea acordării de sprijin Republicii Moldova pentru asigurarea independenței și integrității sale teritoriale — a declarat dl Teodor Meleșcanu, secretar de stat la Ministerul afacerilor externe al României, în cadrul conferinței de presă săptămînale care a avut loc la București. Din partea guvernului României — a adăugat el — există întreaga disponibilitate de a dezvolta relațiile frățești cu Republica Moldova, în măsura posibilităților existente în acest moment.

Interviuri ale Președintelui Mircea Snegur

Vineri, 17 iulie, Președintele Republicii Moldova, dl. Mircea Snegur, a acordat interviuri unor reporteri de la televiziunea din Suedia și de la agenția «Interfax».

Președintele Snegur a dezmințit afirmațiile unor comentatori de la Moscova potrivit cărora eforturile depuse de el pentru instaurarea păcii în raioanele de est ale Moldovei pot fi calificate drept o schimbare a liniei sale politice. «Am mandatul de Președinte al Republicii Moldova unice și indivizibile, mandat pe care mi l-a încredințat poporul prin alegeri democratice. Acum, cînd se încearcă federalizarea Moldovei, sînt, deci, obligat să-i păstrez integritatea. Dar nu am fost niciodată adeptul soluționării litigiilor prin violență, am avut întotdeauna conștiința faptului că orice război, mai devreme sau mai tîrziu, se încheie cu pace» — a arătat dl Mircea Snegur.

Domnia sa a apreciat că dacă liderii separatiști ar renunța la ambițiile vane de federalizare a republicii, care nu au nici un temei, ci ar exprima într-adevăr năzuința locuitorilor din partea stîngă a Nistrului. Dintre compromisurile rezonabile ce pot fi acceptate de Parlament, esențialul rezidă în acordarea drepturilor populației din raioanele estice de a-și hotărî singură soarta în cazul în care se va produce schimbarea statutului politic al republicii, compromis care denotă o dată în plus că sloganele vizînd intenția conducerii Republicii Moldova de a se uni cu România nu au nici un suport real.

Fiind solicitat să se pronunțe pe marginea proiectului convenției între Republica Moldova și Federația Rusă privind principiile de bază ale reglementării pașnice a conflictului, aprobat de Consiliul Suprem de Securitate, dl Mircea Snegur a precizat că astăzi se așteaptă sosirea unei echipe de experți ruși care vor proceda împreună cu cei moldoveni la definitivarea documentului. «În general, a arătat domnia sa, opiniile părții ruse sînt favorabile; și acum, odată ce în zona de conflict s-a instalat liniștea, urmează să se examineze atent stipulațiile documentului».

În interviurile sale Președintele Moldovei a mai răspuns la întrebări privind crearea noului Guvern al conciliării naționale, proiectata lui structură, candidaturile pentru posturile de miniștri, subliniind că remanierea nu înseamnă în nici un caz renunțarea la principiile democratice și la reforme.

Serviciul de presă al președintelui Republicii Moldova

Sezon priponit

GRIGORIOPOL. (De la corespondentul nostru). Fabrica de conserve din localitate e gata de sezonul de prelucrare a mazării legumicole. Conform calculelor prealabile, furnizorii de materie primă vor putea livra întreprinderii anul acesta circa 4 mii tone de păstăi de mazăre, din care pot fi fabricate peste 8 milioane de borcane convenționale de conserve.

Dispoziția producătorilor de conserve însă nu e dintre cele mai bune. Tendința lor de a se încadra în economia de piață a fost barată de organele puterii locale, care le-au determinat categoric, cîtă producție să vîndă și cu ce preț. Comitetul executiv-directivist al sovietului raional de deputați ai poporului, printr-o hotărîre a sa, a încredințat această misiune specialiștilor de la direcția raională a complexului agroindustrial, interzicînd în același timp fabricii de conserve să-și scoată producția în afara raionului fără învoirea specială a executivului.

În anii precedenți fabrica de conserve întreținea legături cu unele întreprinderi industriale deținătoare de valută din altă parte, prin intermediul cărora putea procura utilaj și piese de schimb de peste hotare, acorda ajutor și gospodăriilor-furnizoare de materie primă în procurarea tehnicii de recoltare. Aceste operații pe viitor însă vor fi posibile doar dacă va avea dispoziție executivul-directivist, iar acesta poate să nu aibă dispoziție, dat fiind faptul că e condus de Serghei Leontiev, învățător de profesie și predispus mai mult să se ocupe de chestiuni politice instigatoare.

Conflictul trebuie aplanat pe cale parlamentară

CONFERINȚA DE PRESA A LUI VEACESLAV CIORNOVIL

Copreședintele mișcării RUH, deputatul poporului din Ucraina, Veaceslav Ciornovil, a ținut la Kiev o conferință de presă pentru ziariștii ucraineni și străini. Printre multitudinea de probleme abordate, V. Ciornovil s-a referit la vizita întreprinsă la Chișinău și în raioanele estice ale Republicii Moldova, expunîndu-și părerea și în privința căilor de soluționare a conflictului din stînga Nistrului.

Copreședintele mișcării RUH din Ucraina le-a relatat ziariștilor că în cadrul aflării sale în raioanele din stînga Nistrului a rămas uluit de poziția mai multor oameni care consideră că «se pot da și cu dracul, numai nu cu Moldova». În opinia d-lui Ciornovil, ar trebui ca unele persoane din zona de răsărit să renunțe cît mai repede la această poziție, dacă doresc o soluționare pașnică a conflictului.

Veaceslav Ciornovil a declarat că nu înțelege acțiunile liderilor de la Tiraspol care după ce, practic, s-a convenit asupra adoptării pentru raioanele din stînga Nistrului a unui statut administrativ special, își schimbă deodată brusc pozițiile și revendică recunoașterea raioanelor de est ale Moldovei ca republică independentă și suverană.

(Moldova-pres).

Colonelul Bergman acuză

TIRASPOL. (Moldova-pres). Într-un discurs televizat ținut în stînga Nistrului, comandantul orașului, colonel Bergman, i-a acuzat pe liderii de la Tiraspol de creșterea criminalității în această zonă.

La Tiraspol a fost creat un enorm aparat de stat, pentru care se cheltuie milioane de ruble, însă nu se întreprinde nici o măsură în vederea introducerii ordinii, a relevat colonelul. Din contra, chiar unii conducători contribuie la creșterea numărului de infracțiuni. Astfel, au fost reținuți în repetate rînduri în stare de ebrietate reprezentanți înarmați ai numeroasei gărzi a Galinei Andreev. A fost reținut chiar și președintele așa-zisului comitet de apărare, Vladimir Rileakov, care în momentul arestării a opus și rezistență armată.

Femeile din Grigoriopol au adresat comandamentului o scrisoare în care cer să se pună capăt dezmățului gardiștilor și «voluntarilor» din stînga Nistrului. Potrivit lui Bergman, principalul vinovat de dezordinele din acest raion este reprezentantul lui Smirnov, Efim Saidakov. Și încă ceva. Nu demult, comandantul batalionului al doilea al gărzii din Bender a amenințat că va ataca studioul de televiziune prin cablu «Asket» din Tiraspol, deoarece nu i-a plăcut o emisiune.

Lipsesc legi de care avem nevoie

În comisiile permanente ale Parlamentului se află în fază de discuții mai multe proiecte de legi, printre care și proiectul «Legii Republicii Moldova pentru protecția mediului înconjurător».

În legătură cu aceasta, corespondentul agenției Moldova-pres l-a rugat pe dl Ion Dediu, director general al Departamentului de Stat pentru Protecția Mediului Înconjurător și Resursele Naturale, să se pronunțe pe marginea viitorului document.

— Lipsa acestei legi, al cărei proiect a fost înaintat Parlamentului cu mai bine de un an în urmă, a subliniat d-lui, duce la un nihilism total în domeniul legislației ecologice, fapt care permite unor executive raionale pur și simplu să distrugă natura. Un exemplu revoltător în acest sens este eliberarea bonurilor de tăiere a pădurilor în lunca Prutului.

Aceasta complică mult atît activitatea departamentului nostru, cît și a Guvernului cînd vine vorba de rezolvarea problemelor ce vizează mediul înconjurător.

În contextul încadrării în circuitul ecologic mondial, a spus în continuare dl Ion Dediu, fără o lege proprie, nu vom putea fi primiți în comunitatea internațională «de facto». Dacă Moldova nu va adera la convențiile internaționale privind protecția mediului, nu vom putea fi recunoscuți ca stat civilizat. Sîntem datori să cunoaștem standardele juridice internaționale și pe unele din ele să le promovăm în legislația națională, ca să intrăm în circuitul mondial de protecție a mediului, ceea ce ne va permite transferul de tehnologii și o finanțare adecvată din partea țărilor dezvoltate.

Spre marele nostru regret, a spus în încheiere dl Dediu, prea se tărăgănează adoptarea acestei legi, de care avem nevoie azi mai mult ca niciodată, ca să se înceteze distrugerea naturii și folosirea irațională a resurselor naturale din republică.

(Moldova-pres).

27 milioane de ECU pentru Moldova

COMUNITATEA EUROPEANĂ ACORDĂ CREDIT CONDIȚIONAT

În ziua de 20 august Comunitatea Europeană va deschide un credit de 27 milioane de ECU pentru Republica Moldova, în vederea procurării de cereale și medicamente din țările europene.

Una dintre condițiile de acordare a creditului este alegerea furnizorilor și a vînzătorilor pe bază de concurență, l-a spus corespondentului Moldova-pres șeful direcției pentru cooperare internațională a Ministerului relațiilor economice externe al republicii, Larisa Atamaniuc. Numărul de propuneri pentru fiecare poziție trebuie să fie de cel puțin trei de la diferite firme și urmează a fi prezentate spre examinare experților Comunității. Contractul va fi încheiat cu firma care va propune varianta cea mai avantajoasă. După cum a explicat L. Atamaniuc, Comunitatea Europeană face acest lucru pentru a nu se încălca actualele reguli de concurență.

În paralel cu Moldova au semnat acorduri creditare cu C.E. Kîrgîstanul, Turkmenia și Armenia. Comunitatea Europeană a alocat celor patru republici din fosta Uniune o sumă totală de 142 milioane de ECU. În timpul apropiat conducerea C.E. intenționează să se întîlnească cu reprezentanți ai celorlalte state din fosta Uniune, care au de gînd să beneficieze de credite din partea Comunității Europene.

Banca are grijă de clientelă

Banca națională a Moldovei a trecut la formele de decontări prin virament cu băncile din statele «din zona rublei» și din republică.

Acest sistem de decontări va asigura cu prioritate interesele consumatorului, l-a relatat corespondentului agenției Moldova-pres Dumitru Ursu, primul viceguvernator al băncii. Timp de mai mulți ani relațiile economice între producător și consumator se bazau pe preponderența celui dintîi. Formele de decontări utilizate pînă în prezent erau mai convenabile pentru furnizori. De acum înainte rolul și responsabilitatea cumpărătorului pentru achitarea costului achizițiilor a crescut. El are acum posibilitatea să plătească producția în strictă conformitate cu contractul de livrare.

Potrivit regulamentului provizoriu cu privire la decontările prin virament în republică adoptat de Banca Națională, cu începere de la 1 iulie acționează următoarele forme de decontări fără numerar: ordinele de plată, cererile de plată, acreditivele, cecurile și dispozițiile de încasso pentru perceperea plăților nerealizate. Introducerea acestor forme de decontări va spori responsabilitatea economică a clienților pentru respectarea regimului de plăți, a termenelor de onorare a obligațiilor. Se lichidează, de asemenea, tutela inutilă a băncii asupra întreprinderilor și organizațiilor, a remarcat Dumitru Ursu. Clienților li se oferă posibilitatea să stabilească, la aprecierea lor, succesiunea plăților ținîndu-se seama de legislația în vigoare.

Regulamentul provizoriu cu privire la introducerea decontărilor prin virament este, într-adevăr, temporar, a subliniat primul viceguvernator al băncii. Banca Națională, în contact cu alte părți interesate, intenționează să continue activitatea în vederea perfecționării decontărilor, simplificării și urgentării acestora. Se preconizează introducerea mecanismului de folosire a cambiilor, elaborarea și introducerea cecului universal cu aplicarea liberă a acestuia la efectuarea decontărilor. Se prevede și posibilitatea implementării în cadrul decontărilor a altor mijloace tehnologice de ultimă oră care vor permite efectuarea decontărilor în regimul timpului real.

Din nou «forța a treia»

CHIȘINAU, 19. (Moldova-pres). «Dacă va fi dezlegat nodul de la Bender, toate celelalte probleme legate de încetarea focului în Transnistria se vor rezolva mult mai ușor», a declarat corespondentului RIA, citat de Moldova-pres, purtătorul de cuvînt al Ministerului Apărării al Rusiei, general-colonel Nicolai Demidiuk, care a făcut parte din delegația Rusiei, în cadrul tratativelor bilaterale de la Chișinău pentru elaborarea Convenției privind principiile de reglementare pașnică a conflictului armat din raioanele de est ale Republicii Moldova. Generalul a subliniat că «situația din Bender este agravată de faptul că acolo există o a treia forță care nu respectă acordul de încetare a focului». Întrebat însă care este această «a treia forță», Demidiuk nu a știut să dea un răspuns, recunoscînd că nu dispune de date în acest sens.

Deocamdată ritmul se menține

● **Firma de producție «Stromremont» este unica întreprindere din cadrul concernului «Inmacon» care deocamdată funcționează ritmic.**

● **Toți membrii acestui colectiv sînt asigurați cu spațiu locativ.**

Pînă mai deunăzi această stradă de la o margine a microraionului Ciocana nu avea nume. Cu vreo cinci ani în urmă aici nu era nimic. Apăru mai întîi o casă, apoi alta. Acum stau rînduite alături șase blocuri de toată frumusețea. Alte patru blocuri se află în curs de construcție.

E rodul unei idei năstrușnice a actualei firme cooperatiste de producție «Stromremont». Mai exact, a directorului acesteia, Mihail Manicovschi. În trecut întreprinderea făcea parte din sistemul fostului minister al materialelor de construcție. Colectivul fiind nu chiar atît de mare, nu se bucura de prea multe daruri din partea ministerului. Deși aceasta e unica întreprindere din republică care produce mașini de tăiat piatră, înfăptuiește orice lucrare de reparații pentru uzinele de beton armat, produce alte piese atît de necesare ramurii.

— Timp de 12 ani, îmi comunică unul din cei mai vechi muncitori, Mihail Schibinschi, ni se repartizase doar șase apartamente de stat. Imaginați-vă cîți muncitori erau aproape fără speranță. Acum e altă poveste. Am primit și eu apartament în una din casele construite de noi. Sînt mulțumit.

De menționat, că aceste 6 case cu 200 de apartamente au fost ridicate în comun cu fabrica de cartonaj din vecinătate. Și cîte obstacole birocratice au avut de înfruntat conducătorii acestor două întreprinderi pînă li s-a permis să facă un bine oamenilor. Și le-a reușit. Timp de cinci ani circa 100 din cei 340 de lucrători ai firmei și-au îmbunătățit condițiile de trai. E o cifră impunătoare. Dar și mai impresionant e faptul că actualmente nici un membru al colectivului nu locuiește în gazdă. Acei care nu au încă apartamente, au cămin.

Aceste fapte avea să le întregească Natalia Chetreanu, președintele comitetului sindical, prin alte exemple de o grijă deosebită față de omul muncii. În apropierea nemijlocită a blocurilor de locuit de care e vorba au apărut mai multe garaje pentru locatarii cu autovehicule, construite la fel cu mijloacele firmei.

Se întreprind măsuri ca în aceste condiții extrem de dificile oamenii să nu simtă lipsă acută de mărfuri industriale, produse alimentare. În schimbul unor servicii oferite organizațiilor comerciale, gospodăriilor agricole este asigurat un bogat asortiment la cantina firmei. Merită toată

(Sfîrșit în pag. 3).

ÎN IMAGINI:

— la sectorul nr. 3 munca e în toi;

— directorul firmei, Mihail Manicovschi (al doilea din stînga), surprins într-o discuție cu muncitorii;

— la cantină.